Příspěvek k zákonu záborovému ze dne 16. dubna 1919 č. 215 sb. zák. a nař. — K závazku zabrannosti přihlíží se bez ohledu na knihovní stav a posuzuje se vše tak, jakoby byla poznámka záboru v knihách pozemkových.

Návrh za rozdělení pozemku a vklad práva vlastnického na jednotlivé dílce zamítnul první soud, poněvadž jde o majetek zabraný dle § 14 cit. zák. a svolení státního pozemkového úřadu k žádanému zcizení a oddělení dle § 7 cit. zák. vykázáno není.

Rekursní soud změnil usnesení prvního soudu a návrhu vyhověl. Odůvodnění: Dle § 93 knih. zákona je pro posouzení knihovní žádosti rozhodný okamžik, ve kterém žádost knih. úřadu došla, tedy v daném případě 3. února 1921. Toho dne v knihovní vložce č. 59 poznámky záboru dosud nebylo, nýbrž návrh za tuto poznámku došel soudu knihovního teprve 18. března 1921. Poněvadž žádost knihovní samotna opírá se o listiny, kterým s hlediska § 26 knih. zák. výtky činěny býti nemohou, a poněvadž tu není také překážek podle § 24 knih. zák., má soud rekursní za to, že byla zamítnuta bezdůvodně. Jejímu vyhovění není také na překážku předpis § 18 záborového zákona, podle něhož smlouvy o zcizení zabraného majetku, učiněné po 28. říjnu 1918, jsou proti státu bezúčinny, nebude-li prokázáno, že šlo o jednání, kterého si vyžádalo řádné hospodaření, poněvadž povoleným zápisem záborová práva státní dotčena býti nemohou a nebudou a poněvadž tímto předpisem platnost smlouvy mezi smluvními stranami není rušena.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu. Odůvodnění: Neprávem odvolává se rekursní soud na § 93 knih. zák., dle něhož posuzuje se oprávněnost žádosti dle knihovního stavu, jaký tu byl v době, kdy žádost došla, a když podle stavu toho žádné závady není, že žádosti jest povoliti (§ 94 č. 1 knih. zák.), neboť přehlíží úplně předpis § 16 záborového zákona.

Veliká sociální důležitost agrární reformy vyžadovala, mělo-li cíle jejího býti dosaženo, aby se zákonodárce přenesl přes všechny formální pochybnosti, podávající se se stanoviska platného práva, a odklidil všechny právní závady, jež by byly na překážku plné a pronikavé účinnosti záborového zákona a mařily tak jeho dílo. Tak hned pokud šlo o zachycení nemovitého majetku záboru podrobeného musil, měl-li jej zachovati pro své účely a zachrániti před zašantročením, vyjmouti z platnosti zásadu o o-

chraně důvěry v knihy veřejné a učinil to právě předpisem § 16 záborového zák., jenž nařizuje, že má se ovšem zabraný majetek sice vyšetřiti — k tomu cíli ukládá vl. nař. z 9. ledna 1920 č. 61 ob. z. a nař. jeho soupis — uvésti v patrnost knihovní poznámkou záboru, že však i b e z t é t o p o z n á m k y nemůže se nikdo dovolávati, že beze své viny o záboru nevěděl; podléhá-li majetek něčí záboru, platí za zabraný a je podroben ohledně převodu a zatížení všem podmínkám záborového zákona, třeba by zábor z knih patrný nebyl; nabytí bez splnění těchto podmínek nemá vůči státu účinku (§ 7)., nabyvatel nemůže se odvolávati na svou důvěru v negativní obsah veřejných knih či na svou bona fides.

K závazku zabranosti přihlíží se tudíž b e z o h l e d u n a k n i h o v n í s t a v a posuzuje se vše tak, jakoby poznámka záboru v knihách byla zapsána; vším právem proto první soudce, maje úřední vědomost o závazku tom, k němu přihlížel. Bylo by protismyslné povolovati vklad, o němž jisto, že už po zákoně samém nemá účinku. Jak žadatelé ve svém rekursu uvedli, jde o stavební místa, na nichž nabyvatelé chtějí ihned stavěti. Kdyby byl vklad přes znalost pravého stavu věci povolen, nabyvatelé v důvěře v soudní rozhodnutí uvedli by se v značné náklady stavební a pak by jim pozemky jako zabrané třeba byly odňaty. Nesrovnává se to s officiem nesporného soudce, jenž má hledět, aby strany byly ušetřeny škod (§ 2 čís. 10 nesp. p.), mylnou víru v legálnost nabytí v nich živiti. Jinými slovy, i kdyby se za to mělo, že k nedostatku práva disposičního vedle § 94 č. 2 knih. z. dlužno přihlížeti jen potud, pokud ze samého podání (žádostí a příloh) neb z knihovního stavu na jevo jde, že tedy ve věcech knihovních neplatí předpis § 2 čís. 6 nesp. pat., dle něhož soudce přihlíží i ke skutečnostem odjinud mu známým, přece logický důsledek předpisu § 16 záb. zák. je, že i tato formální zásada jím jest prolomena. Další důsledek § 16 cit. zák. je, že prolomen také formální předpis § 126 odst. 2 knih. zák., že při vyřizování rekursu nelze bráti zřetele na nové okolnosti, neboť platí-li závazek zabranosti v každém případě, ať byl znám či nic, dlužno naň zřetel bráti, jakmile jest znám; nebrati naň zřetele, možno je jen pro faktickou překážku, že totiž znám není. I kdyby tedy první soud nebyl o něm věděl, ani v pozemkových knihách nebyl poznamenán a byl tudíž žádost povolil, přece soud rekursní byl by musel k poznámce záboru, která v době rekursu už zapsána byla, přihlédnouti. Tím spíše tedy, když první soudce již k záboru zřetel vzal; předůležité veřejnoprávní cíle, jež zákon záborový sleduje, to neprominutelně vyžadují a duch § 16 to kate-

goricky nařizuje. Žádost nevyhovuje principu legality (§ 94 č. 2 knih. zák.) a nelze ji proto povoliti.

Rozhodnutí ze dne 28. června 1921 čj. R I 809/21-1.

Schin.

Ke skutkové podstatě přečinu § 279 tr. z. není třeba útočného počínání, nýbrž stačí každá na venek projevená neposlušnost.

Nejvyšší jako zrušovací soud zrušil k zmateční stížnosti stát. zastupitelství rozsudek kr. s. v Č. B., jímž J. Š. uznán byl vinným přestupkem urážky veřejného úředníka dle § 312 tr. z. a vrátil věc soudu prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí z následujících důvodů:

Pokud jde o právní posouzení věci, dlužno přisvědčiti ku zmateční stížnosti státního zastupitelství, uplatňující důvod zmatečnosti č. 10. § 281 tr. ř. Nalézací soud vzal za zjištěno, že dne 15. prosince 1920 v sále na střeleckém ostrově v Č. B. vyzval okr. hejtman shromážděné stávkující dělnictvo továrny Hardtmuthovy k rozchodu a že na toto vyzvání odpověděl obžalovaný J. Š.: »To nic, my pujdeme, až budeme chtíti.« V tomto zjištěném ději neshledal nalézací soud skutkovou povahu přečinu shluknutí dle § 283 tr. z., jak bylo žalováno, nabyv přesvědčení, že není vyloučeno, že obžalovaný rozkazu k rozejití uposlechnouti chtěl a také by byl uposlechnul, kdyby nebyl zatknut a kdyby místnost nebyla přeplněna, takže vůbec neměl možnost, rozkazu uposlechnouti. Odsoudil obžalovaného toliko pro přestupek dle § 312 tr. z., spáchaný tím, že inkrimovanými slovy uraził okresního hejtmana, tedy veřejného úředníka (§ 68 tr. z.), u vykonávání svého úřadu. Právem uplatňuje naproti tomu zmateční stížnost, že zjištěný čin obžalovaného opodstatňuje v objektivním ohledu všechny předpoklady přečinu shluknutí dle § 279 tr. z. Skutková podstata tohoto přečinu záleží ve výzvě ku spolupomoci neb o d p o r u proti osobě vrchnostenské, nalézající se ve výkonu služebním. Slovo odpor neznamená pouze útočné počínání, nýbrž vůbec každou, na venek projevenou neposlušnost. Objektem přečinu, o nějž jde, je autorita vrchnostenského opatření. Tato je porušena nejen tehdy, vyzývá-li se k positivnímu vystoupení proti vrchnostenskému zákazu neb příkazu, nýbrž i tenkráte, je-li účelem výzvy, vyvolati projev vůle lidu k tomu cíli, aby bylo neposlechnuto dotyčného zákazu neb příkazu. V obou případech staví se proti vůli vrchnosti v cestu jako překážka jednání, k němuž